

Otomotiv lojistiğinin çatısı: ARLOD

Türkiye'de otomotiv lojistiği kavramının 2000'li yıllarda başladığını belirten ARLOD Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Ağaçlı ve derneğin sektöre ivme kazandırmayı amaçladığını söylüyor.

Otomotiv lojistiğini Avrupa ile kıyaslısak kalite ve müşteri memnuniyeti açısından nasıl bir sonuç ortaya çıkar?

Türkiye'de araç lojistiği kavramı, sıradan taşımacılığın ötesinde, bilimsel boyutlarıyla ele alınmakta ve son derece profesyonel olarak, uluslararası rekabetin gerektiği koşullar içinde gelişmeye devam etmekte. Böyle bir gelişim bizim sektörümüzü de küreselleşme sürecinde önemli kılmakta.

Araç Lojistiği sektörü, otomotiv sektörü gibi batı standartlarına sahip ve hızla gelişen yoğun rekabetin yaşandığı, insan kaynaklarıyla, bilgi sistemleriyle, eğitimiyle önemli yatırımların yapıldığı sektördür. Günümüzde hizmet üretim maliyetleri birbirine yakın değerler arz ettiği global pazarda rekabet edebilir olabilmek açısından lojistik hizmetlerin önemi artmıştır.

Böyle bir rekabet ortamında pa-

zar payının ve karının arttırabilmesinin ve sürdürülebilir olmasının en önemli unsuru düşük maliyette girdi temini ve hizmette rekabet edebilir fiyatlarla ve zamanında pazara sunulmasını sağlayan lojistik faaliyetleridir. Türkiye otomotiv pazarında faaliyet gösteren 1.000 adedi aşkın yetkili satıcı vardır. Bu yetkili satıcıların büyük bir bölümü son yıllarda ana şirketlerin istek ve arzuları doğrultusunda ciddi yatırımlar yapmışlardır. Tesisler modernleştirilmiş, IT altyapısı kuvvetlenmiş elaman sayısı artmış ve eğitilmiş elaman istihdamı önemli boyutlara ulaşmıştır. Beklentimiz, hızlı, kaliteli ve tam zamanında teslimat, sonuç olarak minimum stok tutmak. Otomotiv sektörünün beklentilerine cevap verebilmek amacıyla müşterilerin ihtiyacını karşılamak, ürünün üretildiği noktadan son kullanıcının

Adnan Ağaçlı

bulunduğu tüketim noktasına kadar efektif ve etkin bir şekilde bilgi akışının, tüm hizmetlerin ve bilginin planlanması ana hedefimiz. Ancak, bugün sektörde olumsuz bir rekabet ve karşılık problemi vardır. Petrol fiyatlarındaki anormal artışla birlikte ülkemizde akaryakıtta uygulanan vergiler başlı başına yüksek girdi maliyeti oluşturmaya devam ediyor.

Türk otomotiv lojistikçilerinin taşıma modları hakkında bilgi verir misiniz?

Bitmiş araçların hareketinde yurt içinde neredeyse tamamı tır ile yurt dışında neredeyse tamamı gemiyle bir hareket tarzı vardır. Bunların %55'i karayolundan, %12'si trenle, %32'si gemiyle gidiyor. Tır kullanımı esnekliği bakımından her zaman vazgeçemeyeceğimiz bir taşıma türü olmakla beraber, özellikle Avrupa'daki çevresel koşullar tren ve gemi transport modlarının da ülkemizde gelişmesi gerektiğini görüyoruz.

Sektörün sorunları ve dernek olarak

ARLOD ACCELERATES THE SECTOR

Ağaçlı, who stated that vehicle logistics has high western standards which are subject to intense and improving competition conditions and human resources, information technologies and education is highly appreciated therein. Ağaçlı added that there are over thousand individual franchises which operate in automotive industry. Ağaçlı said that their main objective is to provide effective information and

service flow from the production to the end user in order to meet the needs of consumers. Ağaçlı said that automobile sector in Turkey reached western standards which is currently importing over 100 countries around the world. Completed automobiles are being transported by TIR in Turkey while they are being transported by ship in abroad. 55% are being transported by road, 12% by train and 32% by ship.

Otomotiv lojistiği yapan Türk firmaları

Türkiye'de araç lojistiği yapan 20 tane kadar küçük boyutta, 10 tane kadar da büyük boyutta araç lojistiği yapan firma var. Bu firmalardan 12'si derneğimize üye.

Otomobil sektörü, bugün batı standartlarında üretim yapan ve 100'den fazla ülkedeki pazara otomobil ihraç eden bir konuma gelmiştir.

* Otomotiv sektörü perakende satışlarda (Yerli-lıthal): 2006 yılı 622,341 adet; 2007 yılı 594,762 adet; 2008 yılı Ocak-Mayıs ayı itibariyle ise 216,726 adet olmuştur.

sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

Otomotiv lojistiğinin en önemli sorunları; şirketler boyutunda ele alındığında yetişmiş personel ve sürücülerdir. Son yıllarda, hem personel hem de sürücü eğitimi alanında yapılan yatırımlarla kısmen de olsa yetişmiş personel sağlanmakta, ancak henüz yeterli görülmemekte.

Ulusal/uluslararası boyuttaki sorunlar depolama, liman hizmetleri, demiryolu-denizyolu ve Ro-Ro taşımacılığı gibi sorunlar belirtilebilir. Sektörün, ülke içi taşımacılık sorununu bir şekilde karayolu ile çözümlendiği düşünülse de, otomotiv ihracatı genellikle denizyoluyla yapıldığından, öncelikle limanların otomotiv sektörüne uygun olması, bu limanların yeterli sayıda gemilere ve araçların yükleme/boşaltma, depolama hizmetlerine uygun olması gerekmektedir. Bu konuda hem özel sektörün hem de kamu sektörünün özellikle Marmara Denizi'ndeki önemli yatırımları ve projeleri, uygulanmaya başlamıştır.

Denizyolu taşımacılığında bir diğer alternatif Ro-Ro taşımacılığı olup, ülkemizde bulunan Ro-Ro limanları ağırlıklı olarak tır taşımacılığına hizmet vermekte; otobüs, kamyon, çekici, ticari araç ihracat taşımalarındaysa günlük taleplere göre hizmet verebilmektedirler. Ayrıca, Ro-Ro taşımacılığının devamındaysa karşı ülkelerin liman, demiryolu de-

polama ve güvenlik gibi sorunlarıysa önemli bir boyutta olduğu bilinmektedir. Örneğin Rusya'ya yapılan bu tür taşımalarda sadece Samsun Limanı'ndan Ro-Ro seferleri kullanılabilen, aşırı talep olduğunda ihracat yüklemeleri Türk Ro-Ro şirketleri tarafından ertelenmekte, gemilerinin kamyon otobüs yüklemelerine uygun olması halinde ancak ihracat yüklerini kabul etmektedirler. Aşırı yüklemelerin sonucunda ise bu kez karşı limanlarda sorun çıkmakta, it-halatçı, liman kapasitesinin bu araçları depolama/istifleme, elleçleme hizmetlerinin, bizim ülke standartla-

rına göre farklılık göstermesinden dolayı, ithal işlemini gerçekleştirememekte; dolayısıyla mal alımını bir şekilde durdurarak ihracata engel olmaktadır. Bunlarla birlikte tüm taşımacılık sektörünü kapsayan bir diğer husussa yol geçiş belgeleri sorunudur. Çeşitli zamanlarda pek çok ülkeye yol geçiş belgesi ya bulunmamakta veya yüksek ücretler karşılığı temin edilebilmekte; bu tür uygulamalarla maalesef lojistik sektörünün önüne önemli engeller konuluyor.

2007 yılını değerlendirir misiniz,

2008 öngörülerinizi alabilir miyim?

Otomotiv sektörü için 2007 - 2008 yılı değerlendirme ve beklentilerimiz için öncelikle, Ocak-Aralık 2007 yılına rakamsal olarak bakacak olursak; perakende satışlarda bu dönem, otomobil satışları 357 bin, hafif ticari araç satışları 237 bin, toplamda ise bu rakam 594 bin adet oldu. Üretimde bu dönem, toplam taşıt aracı üretimi 1.1 milyon adet olurken, bu üretimin 635 bini otomobil üretimi olarak gerçekleşti. İhracatta bu dönem, 504 bin otomobil ihracatı, 298 bin hafif ticari araç ihracı, toplamda ise bu rakam 802 bin oldu.

Perakende satışlarda bu dönem, otomobil satışları 135.721 adet, hafif ticari araç satışları 81.005 adet, toplamda ise bu rakam 216.726 adet oldu. Üretimde bu dönem, toplam taşıt aracı üretimi 595.795 adet olurken, bu üretimin 316.889'u otomobil üretimi olarak gerçekleşti. İhracatta bu dönem, 255.405 adet otomobil ihracatı, 199.401 adet hafif ticari araç ihracı, toplamda ise bu rakam 454.806 adet oldu. İthalatın pazar payı Ocak-Mayıs 2008 döneminde % 66 gibi çok yüksek bir oranda gerçekleşti. 2008 yılında, cari açığın artmaya devam edeceği yönündeki beklentiler ve ABD'deki yaşanan ekonomik durgunluğun yaratacağı küresel bazda ekonomik belirsizlikler nedeni ile reel faizlerde indirim beklentisinin azalması, sektörümüz açısından risk teşkil etmektedir. Ancak, AB ekonomilerinde ciddi bir daralma yaşanmadığı sürece, ihracatın önemli bir kısmını AB Ülkelerine yapan sanayimizin, ihracata bağlı üretimini artıracığı, dolayısıyla üretimdeki payının da yükseleceği tahmin edilmekte. Bu durumda, 2008 yılı toplam pazarın sadece % 5'ler düzeyinde artacağı ve mevcut ihracat sipariş bağlantılarını göz önüne aldığımızda; 2008'de 1.300.000 araç üretimi, 950.000 araç ihracat rakamlarına ulaşacağımız tahmin edilmektedir